

Hissi

Penthouse

Loppuvuoron ajan en ajatellut juurikaan mitä tein. Pääni painui vähän väliä rinnalle. Otin iltapäivän 150 milligramman tabletin liian myöhään, seurauksena muutuin työvuorossa liian passiiviseksi. Normaalisti varauduin tällaisiin tilanteisiin kuulokkeista annostellulla metallilla ja hate-mentalilla, eräänlaisella joogan variaatiolla, jossa vitutus tiivistetään kristallinkirkkaaksi adrenaliiniksi. En silloin nähnyt mahdollisuutta kumpaankaan. Istuin koulun pihaa kiertävän penkkirivistön reunimmiselle ja sytytin tupakan. Aurinko heijastui lasiovista käytävään kuin tuuliviirin siipinä. Pölyn ja tomun kerrostaman lasin läpi käytävässä näytti kulkevan kynttiläsaatto.

Illalla, lähdön jälkeen, joukko yläasteen varhaisrikollisia laittoi pesäpallomailalla ovet paskaksi. En katsonut taakseni, kuvittelin kuinka lasi nousi kaarina ilmaan ja laskeutui asfaltille. He juoksivat ohi. En jaksanut huomauttaa asiasta, olin tarpeeksi tokkurassa ja ärsyyntynyt kävelemään suoraan kotiin. En nostanut silmiä maasta, en halunnut törmätä kehenkään ja päätyä baariin. Halusin vain nukkumaan. Loppumatkasta kävelin hetken autoletkan vierellä. Peilinkiiltävä, beige ruumisauto oli pysäyttänyt keskelle ajokaistaa.

Ja me nukuimme iltapäivään asti. Valkoinen kaihdin, jota katsoin välillä herätessäni, keinui valkoisessa huoneessa. Seinät painoivat ilman maidoksi, jonka sisällä happikuplat pakenivat kosketusta. Useasti heräsin vaivalloisesti haukkomaan raskasta ilmaa. Käännyin ja painoin hiestä turvonneet kasvoni vasten kukin kuvioitua päiväpeitettä. Olisin halunnut painaa silmäni hänen vatsalleen, en uskaltanut herättää väsynyttä vaimoa. Sillä oli seuraamuksensa. Nielin unenmakuista happea, metsästin sitä ikenieni haarioihin. Yritin teeskennellä tukehtuvani hieken ja savun rasvoittamiin hiuksiin, sillä unen ja valveen rajoilla muutun usein lapselliseksi. Dramaattisesti esitän omaa kuolemaani, kuolemaa tukehtumalla.

Mikään ei saa kehoani yhtä kevyeksi, yhtä rauhalliseksi kuin kama ja kuolevan näyttämörooli, jota aamuisin esitän vaalenevalle maakuuhuoneelle. Näitä aineksia kierrätän seuraavan vuosikymmenen säästäökseni itseni muumioitumiselta. Siirryn ensimmäisestä toiseen, kierrätän, kasaan tähän astiaan kaiken minkä saan laskeutumaan. Tunnen kuinka maksani pintasolukko kuivuu, haavautuu, kuinka haavojen hiusverkosto peittää elimen. Täyte pursuaa valtavista repeytymistä kuin jähmettynyt mutavyöry. Laskimojohdot nojautuvat ulos puretusta sähkökaapista, yhä välähtäen satunnaisista sähkönpurkauksista. Jalkapallon kokoinen elin repeää saumoistaan ja purkaa sisältönsä kehoni kanisteriin. Näen kuvan mielessäni tummana ja tuoksuvana, ja olen itkeä ilosta. Jokainen kaiku itsetuhosta on kuin lapsuuden syntymäpäivä kerrottuna tuhannella.

Hän hioo kulmahampaita unissaan. Mustat hiukset ulottuivat lantioon asti, hän ympäröi itsensä niillä kuin verhoutuisi peittoon. Katsoin sileää, kalpeaa tiimalasiselkää, joka hymyili minuun päin, ei minulle. Pieni arpi paistoi niskassa. Lakanoilla syntymättömien lapsien valkoinen kirjo, nurkat täynnä minun hiuksiani, jotka kietoutuivat ruoantähteisiin ja pölyyn. Olen liian kauan jättänyt kodikkuuden muiden huoleksi.

Huoneessa kävi alituinen liike, ilmankierre liikutti valoilmiöitä. Maatessani kuvittelin ikkunalaudalle kasapäin pulloja, jotka satunnaisesti heijastivat herkkärakenteisten lasihelmien tavoin auringonvaloa. Verenkarvaiset, olemattomat spiraalit, vihertävät renkaat kiipesivät seinää pitkin. Kaiken yllä makasi keskipäivän uuninlämpöinen armo.

Heräsin kymmeniä kertoja kahden päivän aikana. Lopulta en saanut enää unta ja aukaisin ikkunan. Hän heräsi kaksi tuntia myöhemmin, viikkasi peiton, teki rutiininsa rautaisella asiantuntemuksella.

Hän oli ehtinyt käydä ulkona, ruokaostoksilla, ennen kuin löysi minut vessasta. Olin lyönyt pääni lavuaariin ja halusin pakonomaisesti lepuuttaa sitä pytyä ja seinän välisellä kapealla kaistaleella. Näin hän kertoi myöhemmin, auringon sinnitellessä lakipisteessään. Makasin sohvalla, pidin kylmää pyyhettä ohimolla. Se oli naurettavaa mutten uskaltanut väittää vastaan. Hän tietää aina paremmin.

Iltapäivällä istuin olohuoneessa lusikka kädessäni ja kuuntelin hänen hyräilyään. Tiimalasin muotoinen selkä kaartui hellan yli. Hän mursi kananmunan ja valutti sen tasaiseksi vaipaksi oliiviöljyn syleilyyn. Tirinää seurasi asunnon valloittava sumu, jonka keskellä, silmien vettymisestä välittämättä, kuumensin lusikan ja liuensin tulitikun päällä ruskeat kokkareet ohuiksi hiussuoniksi.

Hetken muistelin ensimmäistä kertaa. Ensimmäinen piikki oli raastanut suonta ilkeästi. Verenvuotoa oli vaikea saada loppumaan paukuissa. Tunsin itseni lapseksi eikä veri huolestuttanut. Silloin jaksoin kirjoittaa, jokainen yksityiskohta sai pitkät juuret, joita tutkin ja kirjasin ylös. Into hiipui hiljaa. Yksityiskohdat menettivät erikoisuutensa. Ajatukset eivät enää kasautuneet tarinoiksi.

Pyhän Antoniuksen ikoni tuijotti vastapäisen sohvun reunalta, useaan kertaan paikattu ja teipattu kehyste. Minä katsoin takaisin, suoraan kylmiin, mätää puuta huutaviin iiriksiin. Taisin huutaa jotain kuin ”nähdään kahden viikon päästä” tai ”herätä minut kahden päivän päästä” tai jotain tavallista. Hän suuttuisi, en keittänyt hänelle, vaikka tiesin hänen käsiensä tärisevän enkä syönyt hänen munakastaan. Olisin vain oksentanut, en kestä munia viikon unen jälkeen, joten kaikki oli hyvin.

Hän saa syödä minun annokseni. Hän kaipaa hieman lihaa ympärilleen. En tunne syyllisyyttä. Hän tulee pian perässä, kunhan ensin syö munakkaansa kukilla koristellulta posliinilautaselta. Arjen rutiinit säilyttävät ihmisen tuoreena. En ole huomenna vuorossa. En ole seuraava teuraskulkuessa. Jos televisiotarkastaja soittaa ovikelloa, me emme ole kotona.

Mittasin veritilkan ja painoin männän pohjaan, samalla katsoin pyhimyksen kasvoja, niiden karvoituksen vesiputousta. Nikamat rävähtivät auki, samassa sulkeutuivat rakentuen vakaasti toinen toisensa päälle. Nousin seisomaan. Nousin ylös, ajatuksen kohoumalle, varpaileni terän päälle. Monissa kuvissa poseerasin sama typerä ilme naamallani. Silmät kääntyivät kulmakarvoihin, nousivat kohti aivoja.

Pyhimyksen kasvot eivät seuranneet minua, vaikka hymyillen katselin varpaitani ja niiden alle, etsien häntä, joka lentäisi minut kiinni. Vahingoniloisena kuvittelin putouksen hänen alleen, kauhistuneet peuran kasvot, spiraali, jota myöten pyhimyksen painava pää kiersi kohti helvetin ydintä. Olin lapsellinen ja teatraalinen. Me molemmat tiesimme kuka todella putosi. Se on selvää. Universumin löytävät ne, jotka kaivavat itsensä ojan läpi, tuoreeseen maaperään asti. Tuore maa, minä postitan veroilmoitukseni omasta turvapaikastani, tuore maa, minä huudan maan eloon sisältäpäin. Ja Antonius, ystäväni, nouset tuhat jalkaa, tuhat vuotta, korkeudesta etsit paikkaa. Etsit peittoa johon kääriytyä tyhjässä eetterissä. Ilma kiirii ohuena ja ajatuksesi ovat radioaaltoja. Olet mennyttä.

Kun heräsin tuntien kuluttua, tiimalasiselkä oli laskenut viereeni ämpäriin ja riisunut märät housuni. Kuulin hissikoneiston yskän, lukkiutuvan ankkurilaatan laskun.

4

Hän avasi jääkaapin ja kaivoi hyllykön takaosasta voipaketin. Uusi kylpytakki lohdutti häntä hieman aamun viileydessä. Musiikki kantautui olohuoneesta. Voidellessaan ranskanleipää mies tunsu hälyttävän helpotuksen keskivartalossa. Kylpytakki valahti auki alkovin verhottoman ikkunan edessä. Voi putosi tuolin alle, jättäen miehen jalkojen eteen rasvaisen vanan. Hän loikkasi sydän

hakaten kauas ikkunasta ja solmi takkinsa tiukemmin. Takapuolen sileät kummut paistoivat hänen tietämättään yhä kadulle. Näin Timo Airaksinen, eläkeläinen, nolasi itsensä kaksikymmentä minuuttia heräämisensä jälkeen. Hän veti vatsansa sisään, kunnes tunsi luiden kiristävän ihoa ja solmi.

Pekka istui olohuoneessa keskittyneenä. Helsingin Sanomat avautui kahisevana myyttynä kahvipöydällä. Stereot täyttivät ilman klassisella popilla. The Velvet Underground, kappale Sunday Morning. Muistot vanhoista ajoista täyttivät alkavan päivän tietynlaisella hymyilevällä harmonialla, tämä oli pojalta fiksu huomio. Timo muisti ajan, jolloin hän opetti pojalleen musiikin vaikutuksen stressiin ja yleiseen hyvinvointiin. Tempun kulta oli mielen kääntäminen nykyhetkestä puolittain tulosuuntaan. Työpäivän aloittaminen kuolemattomilla oli kuin päivän pukeminen pehmeään eskapismiin.

Hän käveli peremmälle huoneeseen ja asetti lautasellisen kinkkuleipiä lehden päälle. Kun poika oli saanut ensimmäisen suuhunsa, hän palasi kahvikupin kanssa. Pekka söi kääntämättä katsettaan lehdestä. Hänen solmionsa oli liian tiukalla. Se oli solmustaan rumasti rypyssä. Firmassa se huomattaisiin, hän ei sitä nähnyt. Ei myöskään tahroja housuissaan. Ei sentin viiltoja kasvoissaan. Jäi salaisuudeksi mitä hän lopulta näki edessään.

- Pölypussit on lopussa. Samoin voi. Voisit käydä kaupassa kun tulet.
- En jaksakaan työpäivän jälkeen. Käyn varmaan yhden assistentin kanssa tuopilla. Se kutsui eilen.

Hän siirtyi kauemmas pojastaan, kurkisti käytävään päätänsä kallistaen. Ovi tämän huoneeseen ammotti avoinna. Hän astui lähemmäs ja katsoi sisään. Tumman usvan läpi paljastui sänky, oluen ja siemennesteen tahraama päiväpeite, rocktähtijulisteita, pieni kirjahylly, sen päällä partiomitaleja rautaisella ristillä ja tiskaamaton lasipiippu. Ummehdunut erakkoelämän ja huumeiden tuoksu virtasi pienestä huoneesta käytävään.

- Voisit Pekka tehdä jotain tämän talouden eteen. En jaksakaan tällä iällä tätä sotkuasi. Kävisit edes kaupassa.
- Ei ole vielä rahaa asuntoon, ainakin vuosi vielä menee näissä hommissa. Minähän maksan tästä osuuteni, älä ollenkaan aloita. Voin käydä kaupassa jos tämä on siitä kiinni. Saatana!
- Älä suutu. Asia vain on niin että olen jo vanha. Kaipaani hiljaisuutta.
- En suutu. Minäkin olen vanha.
- Siksi voisit lähteä. Antaa toiselle rauhan.

Timo asetti tohvelit jalkaansa ja käveli käytävään. Kello oli kymmenen. Hän katsoi postiluukkuja. Yläkerrasta kuului painavia askelia. Ne lähtivät vyörymään portaita alas. Lähestyivät painavina. Kuului etäinen kolahdus. Hän katsoi. Postiluukku sähähti, oksensi kirjekuoren lattialle. Se lepäsi siinä, kuin valtavan matkan uuvuttamana. Äänet kaikkosivat. Hän kumartui vaivalloisesti ja nosti kirjeen. Samalla hissi nytkähti metallinkimeästi laskeutuessaan kerroksen ohi.

Pojan ääni kuului kaukaa. ”Mitä siellä on?” Hän pohti vastausta. Valitsi lopulta kaikki vaihtoehdot.

- Ei mitään. Vakuutusasioita. Postia vakuutusasioista. Tiedät kyllä.
- Tämä solmio meni nyt aivan päin helvettiä. Tule laittamaan se. Tule.

Timo asteli takaisin olohuoneeseen. Pekka köyristyi, sulki stereot ja nousi ylös silmissään kummallinen loiste. Humalluttavan ilkeyden paiste. Hän astui pienen, jähmettyneen isänsä eteen, nosti tämän kädet harteilleen ja käski aloittaa. Timo alkoi purkaa solmiota ja sitoa sitä uudelleen. Kahvikuppi jäi yksin pöydälle. Sen sisällä puolikas höyrysi.

- Voisit löytää itsellesi jonkun mukavan naisen. Vaikka Ninan. Tehän tulitte hyvin toimeen.
- Se on ohi nyt. Se hyppi jatkuvasti silmille. En jaksa sellaisia egomaanikkoja.
- Kaikki ovat sellaisia parisuhteessa. Et voi tuomita vaateliaisuuden perusteella. Sinäkin vaadit vaikka mitä.
- Älä taas aloita.
- Mikset voisi löytää jonkun mukavan tytön itsellesi? Hän osaisi pitää taloutta yllä.

Timo katsoi poikaa silmiin ja silitti tämän hiuksia. Pekka painoi päänsä alas, puristi silmänsä kiinni. Hän odotti kyyneleitä mutta toivo oli turha. Timo jatkoi hidasta, rauhallista puhettaan, laski kätensä Pekan lapaluille.

- Mikset voi jo sitoutua? Etkö sinä tykkää tytöistä?
- En.
- Tykkäätkö enemmän pojista?
- En pidä kenestäkään.

Timo halasi poikaansa. Tämä katsoi ensin eteensä typeryneenä, lasittunein silmin. Pian vihan irvistys väärästi piirteet ja hän jännitti lihaksensa. Muisto kuukauden takaisesta käihinästä sai hänet varomaan otteitaan. Tällä kertaa hän ei kuljettaisi isää ensiapuun. Timon ote murtui, hän horjahti seinäpeiliä vasten. Ahtaassa käytävässä Pekka joutui ohittamaan toisen miehen läheltä, haistaen tämän vanhuuden, koskettaen tämän kuivaa ihoa. Hän tarttui takkiinsa ja kumartui sitomaan kengännauhojaan.

- Ole kiltti Pekka. Autan löytämään asunnon. Annan avustuksia.

Pekka mulkaisi takaisin palellen inhosta. Hänen silmänsä olivat kostuneet. Ilmeettömillä kasvoilla ne näyttivät päälle liimatuilta.

- Turpa kiinni. Me autetaan toisiamme. Näin on juuri hyvä. Et sinä yksin pärjää.
- Haluan olla juuri yksin.
- Miksi?
- En jaksa katsella sinua joka päivä. Haluan olla yksin ja miettiä.
- Miettiä mitä?
- En tiedä. Äitiä. Mitä vain kadulla näen.

Poika nosti laukkunsa keittiöstä eteisen puolelle. Se kallistui, kaatui kyljelleen. Pohjassa levisi voitahra.

- Viimeisen kerran, painu helvettiin täältä. En tuollaista enää katsele.

Pojan askeleet kaikuivat portaikossa. Laukku hankasi nahkatakkia vasten. Hissi laskeutui varattuna. Timo seisoi oven edessä, käänsi katseensa peiliin. Hän unohtui katsomaan silmiään, huomasi vasta sitten korjata takaraivonsa hajallaan rehottavat hiukset.

Nahkainen nojatuoli oli muuton yhteydessä siirretty olohuoneen nurkkaan, ikkunalaudan pelargonian viereen. Iltapäiväisin aurinko irrotti nahasta lempeän tuoksun. Tuoksui samalla kertaa jokaiselta vanhalta asunnolta, jokaiselta ikkunan ääressä vietetyltä hetkeltä, jokaiselta suursiivoukselta. Timo korjasi lehden kahvipöydältä ja istahti tuoliin. Lehti makasi sylissä, kädet ristissä paperia syleillen. Hän ajatteli hetken poikaa, tämän kummalliseksi muuttunutta läsnäoloa. Pojan rakas hahmo levitti ympärilleen poissaoloa. Varjokuva, sellainen joita ala-asteella piirretään ja jonka Pekka toi itkien kotiin, oli kadottanut rajansa, muuttunut suhteelliseksi. Asunto viileni aina hänen ollessa huoneessaan. Kuin hän olisi jäähtytännyt siellä ruumista.

Hän laski päänsä, antoi ruumiinsa rentoutua. Muisto aamusta liukeni tulevaisuuden malliksi. Pekka tulisi kotiin, olisi käynyt kaupassa, olisi etsinyt asunnon, ei huutaisi, ei löisi. Paljon elämässä on menetettävä. Paljon on vielä jäljellä, odotettavaa. Hän katsoi lehteä polvillaan. Jäljellä oli maailman seuraaminen, kaiken maailman tieto, pienen välimatkan päästä tietenkin. Ei liiallisia kosketuksia. Vain loppumatonta ihmettelyä. Ihmettely yhdistää ihmiset vauvasta vanhukseen.

Ilma pakkautui tukahduttavaksi. Hän nousi avatakseen ikkunan. Samassa Pekan huoneessa kolahti. Päiväpeite liikahti. Timo jäi seisomaan, odotti teroittaen kuuloaan. Huoneesta kuului askelia. Ovenraosta näkyi kaistale mattoa, sen pinnalla punainen sukkanauha raahautui kuin itsestään lattian poikki. Muutaman minuutin päästä nuori nainen, noin parikymppinen, astui ulos. Hän seisoivat oviaukossa mustiin farkkuihin pukeutuneena, t-paita väärinpäin, katsellen häkeltyneenä vanhusta. Timo vastasi katseeseen ensin hämmästyneenä, sitten alistuneen nöyränä, hieman ivallisenakin. Hän nyökkäsi ja tervehti. Tyttö tervehti takaisin.

He katsoivat toisiaan hetken, pian molemmat aistivat vaivaantuneisuuden katkeran tuoksun ja jatkoivat omia toimiaan. Timo luki lehteä, katsoi vähän väliä eteisessä pyörivää nuorta. Tyttö huuhteli vaaleita hiuksiaan vedellä, katosi vessaan puhdistamaan meikkejä kasvoiltaan. Kuului hyräilyä, joka katkesi hyräilijän palatessa takaisin tilanteeseen. Vanhus haistoi nuoren tuoksun ummehtuneessa ilmassa, sievänä virtauksena paskan valtameressä. Mahdollisimman nopeasti tyttö katosi eteiseen, pukeutui ja löi oven kiinni perässään, jättäen vanhuksen yksin kuuntelemaan.

Aluksi tuoksu oli kutsuva. Kuin käskystä se muuttui vieraaksi ja uhkaavaksi.

3

Pyöräytin nimen kolme kertaa paperille. Pidin testikierroksen ennen tosijuttua. Siistin muutaman kirjaimen, jiit ja koot, kiristin suippoja ja teriä. Olin aivan liian innoissani siitä hommasta. Ei koskaan pitäisi innostua liikaa mistään, tulee turpaan ja äkkiä. Tumpataan täysin, niin nihilistit väittää. En ole ihan samaa mieltä nihilistien kanssa, minusta on ihan mukavaa olla toiveikas. Se on ihan okei kun elämä on yhtä roskakorissa asumista. Ei nyt ihan mutta sinne päinkin riittää. Silti pitää olla seitsemänkymmentä prosenttisesti realistinen. Elää hetkessä, ei missään hetken kauneudessa tai vastaavaa vaan itse asiassa.

Sinä päivänä Tampere oli yksi iso kiuas. Lähdin hieman ennen aikojani asunnolta, en kestänyt olla sisällä kuumuudessa. Pyörin pitkään eteisessä, tarkistin taskut, mukana avaimet, paperit, tupakat, mp3-soitin, pieni perhosveitsi, jota muuten kytätän katsoo silmät himosta lautasina. Katsoin itseäni peilistä, yllättämätön kaveri vastassa. En ole varmaan vuosiin katsonut tosissani peilikuvaa, oikeasti ajatellen ja tutkien. Luulen että suurin osa ihmisistä katsoo nykyään peiliin pelkästä refleksistä. He naulaavat silmänsä lasiin mutta eivät katso mihinkään, eivät näe mitään. Vain piruuttaan, just for shits and giggles. Ensimmäinen työpäivän luulisi olevan vähän eri juttu, ei se ole. Toiminnan

intensiteetti on vain vähän korkeampi.

Lukitsin oven perässäni, kävelin hissille. Se oli varattuna. Valo paloi mutta laskeutumisen kitinä ei loppunut. Vaijeri väpätti ristikon takana. En jaksanut odottaa, lähdin laskeutumaan portaita. Kuumuus iski ovilla kasvoille melkoisella paineella. Olin aivan vähällä riisua t-paidan mutten kehdannut, läskimaha paistoi jo paidan läpi. Talvella ehti kertyä laardia eikä kesällä ehtinyt käydä salilla, vittumaista.

Naapurini seisoi pihan toisella puolella, tyhjensi muovikassia paperiroskikseen. Vanhempi leskinainen, juuri päässyt eläkkeelle. Punaiset hiukset ikuista nuoruutta hamuamassa, melko läpinäkyvää minun mielestäni. Nuoruus on asennekysymys jos minulta kysytään. Meillä sitä on mutta kuka osaa siitä nauttia, kuka ei. Mitä nuoruudella tekee kun painaa töitä yhdeksän tuntia vain päästäkseen nukkumaan, toivottavasti katon alle. Siinä on oikeastaan melko haitallinen käsite. Nyt taisin eksyä itse asiasta.

Pistin tupakaksi ja tervehdin leskinaista. Hän ei vastannut, kiirehti pois pihalta. Muovipussi jäi makaamaan aamulehtien keskelle.

Pyöräilin Anttilan edustalle ja poltin taas. Sitä tuli tehtyä aivan liikaa noihin aikoihin. En muista mitä kuulokkeista tuli. Sakke pyöräili vähän matkan päästä, näki minut sovitulla paikalla. Hän väisti hilkulta pullonkerääjäpariskunnan, jotka riitelivät äänekkäästi, ukolla Damn Seagulls lippalakki ja uskottava karvoitus. Nainen oli väsynyt ja arpien peittämä. Huutelu oli sellaista perusvittuilua, mitä täällä kuulee kuin automaattista.

Sakke pyöräili vierelläni. Etenimme puistokatua pitkin, väistelimme koiranulkoiluttajia. En ollut nähnyt kaveria pitkään aikaan. Ihmeen kaupalla napattiin sama työpaikka ja peräti samasta vuorosta. Saisin kuunnella Sakkea koko kesän. Siis saisin, Sakella oli aika okei jutut. Se tykkää teosofiasta ja magiasta, oikeastaan kaikesta kristinuskon kyseenalaistavasta. Sen tukka on pitkä ja kiharainen, ristiselkään asti palmikoilla. Se on vähän erikoinen kaveri mutta tykkään erikoisesta. Kaikki mikä ei ole tuttua on mielenkiintoista, sillä se ei ole tuttua. Sakke huuteli minulle saatua hieman etumatkaa.

- Mikä vitun kiire sulla on? Siellä alkaa vuoro vasta vartin yli.
- Voidaan katsella paikkoja. En oo koskaan käynyt teurastamolla.
- Kuollutta eläintä pinoittain. Ne kelluu koukuissa ympäri halleja. Vau.

Käännyimme valtatie vierelle. Matka oli lopulta pitkä, hieman liian pitkä poljettavaksi. Pohkeeni kipeytyivät mutta läski palaisi päivittäisen matkan ansiosta ripeään.

Laitettiin pyörät pienen varastorakennuksen taakse, missä niitä oli kolmisenkymmentä siistissä rivissä. Yhdestä oli potkittu haarukka käyräksi. Keskikokoinen tehdashalli nousi pihan pohjoispäässä vihreänä peltirakennelmana. Katsoin pettyneenä. Odotin jotain futuristisempaa teurastamoa, tämä oli vain roskainen. Innovaatioita käytetään täysin sattumanvaraisesti, ajattelin tutkiessani rakennusta. Logistiikkakeskuksen näköinen paitsi pienempi ja haiseva. Sisältä kuului taukoamatonta sirinää, kenties sirkkelistä.

Kiersimme rakennuksen taakse, jonne esimies oli meidät ilmoituksessa neuvonut. Sata metriä lastausportaista etelään kyyhötti kaksikerroksinen puutalo. Kävelimme lähemmäs, kunnes saatoimme erottaa kovaäänisen musiikin ja naurun. Keltaiseksi vuosia sitten maalatun talon edustalla makasi rivissä kymmenisen säkkiä pulloja. Oranssi, rikkinäinen harava lepäsi nurmella kuistin edessä. Räystään takana seinä hilseili vaaleita suikaleita, jotka rikkoivat vesiämpärin tyynen pinnan. Nousimme portaita ylös ovelle. Uteliaisuus sai minut näkemään asiat hieman utopistisesti.

Hälytyskellot eivät vielä tässä vaiheessa jaksaneet soida.

Eteisessä haistoimme tupakansavun. Huusin Karia, esimiestä. Huudosta ei ollut kilpailemaan musiikin kanssa. Sakke seurasi takana, hieman arkana ja valmiiksi saamattomana. Sanoin hänelle jotain, taisin murjaista vitsin bileistä. En odottanut että olohuoneessa todella oli käynnissä bileet.

Matalassa olohuoneessa istui seinien vierellä rivi työntekijöitä haalarit päällään. He tuijottivat murheellisina miehiä, jotka tanssivat huoneen keskellä milloin ripaskaa, milloin perusdiskoa. Tanssityyli varioi mielialan mukaan.

Sivummalla pöydän äärellä kaksi parrakasta miestä tuijotti toisiaan. Muistan sen katseen, siinä oli jotain pysyvästi kadotettua mutta silti hilpeää. Vähän niin kuin hulluudestakin voi repiä vaikka mitä iloista. Heidän edessään oli kymmenen snapsilasia kahdessa rivistössä.

Meidät huomattiin välittömästi mutta meno ei hidastunut. Sakari astui hieman etualalle minuun nähden. Yksi tanssivista miehistä sieppasi hänet mukaansa, tarttui hänen käsiinsä ja alkoi viedä. Saken kädet nousivat ranteista pidäteltynä kohti kattoa. Minua nauratti, Sakke vaikutti hämmentyneeltä, osasi kuitenkin ottaa asiat huumorilla. Häntä tanssittava mies oli komeassa kannissa. Tiesin että Sakke aiheuttaisi ongelmia vain jos kaveri yrittäisi lähennellä häntä. Molempien yllätykseksi mies todella kumartui suutelemaan kaveriani kaikkien edessä. Silloin minulta meni pinna, hain hänet pois ja vetäydyimme nurkkaan. Meidät huomioitiin mutta kukaan ei puhutellut.

Huusin uudelleen Karia. Stereoiden vieressä tanssiva mies huomasi suuni eleet ja käänsi voimakkuuden pienemmälle. Huusin uudelleen.

Toinen pöydän ääressä istuneista miehistä kääntyi tuolillaan ja nousi seisomaan. Hän näytti melko kiusaantuneelta.

- Tänäänkö on uusien päivä? hän kysyi huoneelta.
- Ei. Eikun viikko 23? joku kysyi.
- Se on tämä viikko, yksi tanssijoista vastasi.
- Täällä on nyt joku apina jolle kalenteri on selvästi liian monimutkainen vehje, Kari sanoi katkeraan sävyyn, pyöritellen päätään. Hän käveli meitä kohti vakain askelin. En haistanut viinaa hänen vaatteissaan.

- Teillä pojilla alkaa hommat tänään, eikö?
- Meille sovittiin pakkauslinja, aamuvuoro. Luultiin että se on tänään, vastasin.

- On se tänään. Me ei vaan oikein olla valmistauduttu. Jarin vaimo on raskaana, ajateltiin juhlia vähän. Pitää aamu vapaana ja aloittaa myöhemmin, tiedättehän. Tänään on muutenkin hidas päivä. Tiedän että tämä näyttää vähän huonolta.
- Onko teillä yksikään kaveri selvin päin? Sakke kysyi.
- Nämä tässä. Kari kääntyi osoittamaan nurkassa istuvia, mykkiä miehiä. Heillä oli yllään esiliinat. Olin hämmästynyt koko touhusta. En halua vaikuttaa takakireältä mutta minua alkoi todella kyrpiä saamamme vastaanotto. Homma haiskahti kusetukselta. Meidät laitettiin töihin jotta varsinaiset työntekijät voisivat tintata koko päivän.

Sovimme Karin kanssa, että ensimmäinen päivä olisi starttauspäivä, pääsisimme pari tuntia aikaisemmin kotiin, jotta työntekijät voisivat huokaista helpotuksesta. Hän neuvoi kaksi vanhempaa työntekijää näyttämään meille työtehtävä ja seuraavien tuntien urakka. Lähdimme miehet kannoillamme kohti hallia, takanamme talossa stereot laitettiin entistä kovemmalle. Esiliinaan pukeutuneet miehet eivät puhuneet, olivat ilkeän ja selvän näköisiä. He taisivat olla absolutisteja tai

vain periaatteessa rikkureita. Se ei minua juurikaan kiinnostanut. Halusin päästä itse työhön kiinni, kokea se mikä oli koettavissa näissä olosuhteissa.

Hallin eteiskäytävällä miehet asettuivat eteemme. Kuulimme sirinän ovien takaa.

- Teille on tänään kaksi työpistettä. Likvidointi ja sterilisointi, suomeksi lahtaus ja pakkaus. Nämä kaksi vaihtelevat joka päivä, jos toinen aloittaa tänään lahtaajana, huomenna hän aloittaa pakkajana ja toisinpäin. Pysytte vireämpinä kun vaihdatte muutaman tunnin välein tehtäviä.

Nyökyttelin vaikka minua ei edelleenkään kiinnostanut teoria. Halusin päästä itse asiaan. Miesten alentuva äänensävy sai Saken ärtymään, hän ei kestänyt sellaista. En minäkään mutta olin paljon parempi nielemään paskaa kuin hän. Siinä olen aina ollut hyvä. Se pieni ero etäännyttää meidät vielä varmasti toisistamme.

Meidät opastettiin pukuhuoneille, jossa levittäytyi odotettava kokoelma pornokalentereita ja lingottuja kortsuja. Haju oli sanoinkuvaamaton, jopa minun rajoissani karkea. Teurasjätteen tahrat värjittivät lattian ruusunpunaiseksi. Yksi kumi oli jäänyt lampun säleikköön roikkumaan. Ihmettelin miksei se jo sula.

Puettuamme esiliinat ja suojalasit astuimme karjan luokse. Laajassa mutta matalassa hallissa kaikui työvälineiden kitinä. Kanahäkkejä oli pinottu vasemmalle laidalle toinen toisensa päälle. Kanat istuivat passiivisina, luimistelivat meitä kun ohitimme ne, osa nukkui tyytyväisenä. Ne olivat riehuneet itsensä kylläiseksi. Heiniä riippui ja putoili häkkien reunuksilta. Naudat sijoitettiin hallin takaosaan, talleihin. En nähnyt kuin muutaman hännän ja ulostekasat karsinoiden edustoilla.

Etenimme lähemmäs nautoja. Ne katsoivat ohitsemme silmät seisoen, kuin vapunjuhlijat kovassa pilvessä. Kuvittelen aina vaistomaisesti eläimille hymyjä. Kun katsoin tarkkaan ja välillä nopeasti tarkentamatta, nämä naudat vaikuttivat oikeasti hymyilevän. Vaikka kuinka kokeilin kulmia ja silmäleikkejä, naudat pysyivät nautoina, karvaisina, likaisina läiskinä edessäni. Mielikuvitus on välillä todella ärsyttävä.

Sakaria neuvottiin astumaan sisälle karsinaan. Toinen miehistä astui kauemmas, haki pölynimurilta vaikuttavan koneen, josta jatkui ohut kärsänomainen putki. Putken päässä oli silmänmentävä, metallilla vuorattu aukko. Hän nosti koneen kainaloonsa ja astui Sakarin taakse, naudat eteen. Aloin voida hieman huonosti, en ymmärtänyt miksi. Koitin keskittyä tilanteeseen ja sinnitellä. En kuitenkaan päässyt pakoon vatsanväänneiltä.

- Naudat lahdataan paineeseilla. Olette varmaan nähneet näitä televisiossa. Painatte putken pään silmien yläpuolelle ja painatte liipaisimesta. Tämä kone kerää paineen ja lähettää sen putkea pitkin. Naudalle jää siisti reikä päähän ja veriroiskeet on vähäisiä.

Mies antoi asean Sakelle. Hän katsoi minua hämmentyneenä. Minä olin kauhuissani. Tässä vaiheessa asiat alkoivat mennä päin helvettä. Odotus laantui ja minua alkoi inhottaa yhä enemmän. Olin etukäteen elänyt mielessäni tappamisen hetket, tilanteen lähestyessä alkoi tuntua siltä että mokasin valmiiksi ja kotiinlähtö oli ainoa vaihtoehto. Sirkkelin jatkuva sirinä etoi lopulta eniten.

Karsinassa oli tullut hiljaista. Odotimme Saken siirtoa. Hän vaappui paineese kädessään, näytti eksyneeltä ja pahoinvoivalta. Äkkiä, tehdäkseen työn mahdollisimman pienellä kirpaisulla, hän lähestulkoon iski putken naudat päälakeen ja painoi liipaisinta. Terävä suhina tervehti ällistyneitä silmiä. Esittelijän sanojen mukaisesti reikä ilmestyi symmetrisenä ja taianomaisena siihen, mistä putki irtaantui. Naudat selkään peittyi vereen ja kallonsiruihin.

Siirsimme yhdessä ruhon karsinan laitaan, neljään pekkaan se toimi hyvin, kahdelle se oli raskasta.

Hetkeksi nielin pahoinvoinnin, sain keskitettyä voimani työhön. Lähtiessämme takaisin huomasin jalkojeni velttouden. Yritin peittää huojumisen jättäytymällä hieman tahdistaa. Tiesin kuitenkin jo tässä vaiheessa että nöyryytys oli välttämätön.

Palasimme kanahäkeille. Toinen miehistä avasi häkin, tarttui kanaa kaulasta. Hän neuvoi minua tekemään samoin. Häkissä kana katsoi minua toisella silmällään. Puristin sormeni sen kaulaan ja vetäisin hiljalleen ulos. Jäin tuijottamaan pyristelevää otusta, jonka höyhenpeite karisi kuin tautisella. Mies katsoi nenänvartta pitkin, kuin olisin joku neiti. Hän neuvoi minua seuraamaan perässään. Sakke jäi häkkien eteen katsomaan. Lähestyimme sirkkelin voimistuvaa kaikua.

Laatikkorivistön takana seisoj vakaana sirkkelipöytä, jolla terä pyöri edelleen, oli luultavasti pyörinyt koko aamupäivän. Pöytää ympäröi kuivuneen veren ja höyhenten rinki. Terän siisteyttä oli mahdotonta nähdä vauhdista. Seinällä naulanpäissä roikkuivat kahdet keltaiset näppylähanskat. Mies tarttui pareihin ja viskasi toisen minua päin. Ensimmäinen yritin väistää niitä mutta muutin mieleni ja otin kopin. Juuri kun sain hanskat käteeni, mies käveli kanan kera pöydälle ja iski kanan pinnalle. En voinut ensin uskoa mitä oli tapahtunut. Kananpää lepäsi maassa. Torso sätki miehen otteessa. Näin että työ oli tehty mutten edelleenkään saanut suutani kiinni. Liike, jolla mies työnsi kanan sirkkeliin, oli niin mekaaninen etten ollut nähnyt mitään vastaavaa. Siinä oli liukuhihna ihmiseksi.

- Kannattaa pitää käsi nyrkissä ja varoa sormia. Aluksi kannattaa keskittyä mutta lopulta liike rutinoituu.

Hän viittasi minua pöydälle. Kävelin vastahakoisesti eteenpäin, jalkani muuttuen yhä puutuneimmiksi ja epävakammiksi. Olin horjahtaa mutta onnistuin peittämään sen, mies katsoi juuri toisaalle. Hikoilin valtoimenaan. En ymmärrä vielä miksi siinä jutussa oli niin vaikeaa. Se oli joko veri tai kuoleman tuoksu yleensä. Koko halli oli niitä täynnä. Päätin jo tuon pöydän äärellä etten tulisi seuraavaksi päiväksi töihin. Se ei ollut minun juttuni. Oikeastaan vasta pöydällä varsinaiset ongelmat alkoivat.

- Tähtää kaula terään ja iske nopeasti. Säästää kipua.
- En pysty.
- Mitä?
- En pysty. Oksettaa.
- Mitä helvettiä? Et oksenna täällä! Mikä sua vaivaa?

Nojasin teuraspöytään kun näköni alkoi hämärtyä. En pystynyt ajattelemaan selkeästi. Pidin kanaa nyrkissäni ja pudistelin päätäni, pystymättä tarkentamaan näköpiiriini. Näin sivusilmällä kuinka Sakke ilmestyi juosten laatikkorivistön takaa. Kuulin etäisiä ääniä, puhetta.

- Mikä sulla on?
- Toi vitun neiti ei saa kanaa hengiltä.
- Sillä on joku kohta. Mene hakemaan apua!
- Sitä vaan heikottaa. Sanoi itse. Kyllä näitä joskus näkee täälläkin. Jos tänne tulee töihin pitää olla hermoja.
- Hei, nouse seisomaan. Sä olet liian lähellä terää. Tule nostamaan sitä!

Tunsin kätet olkapäissäni, ne takertuivat luihin kuin pihdit ja nostivat, samalla kallistaen minua kauemmas sirinästä. En ymmärtänyt missä olin, tunsin vain kätet ja pistävän hajun, joka kohosi pöydän verisilpusta. Silloin ilmeisesti päästin kanan nyrkistäni. Se putosi nostajien jalkoihin, räpisteli ja kiersi kehää. Ehkä jompikumpi heistä astui sen päälle ja liukastui. Joka tapauksessa huomasin käsien yllättäen tyrkkäävän minua eteenpäin.

Ne päästivät irti, antoivat velton ruumiini kallistua.
Harmaa terä otti minut vastaan.

En voi sanoa säästäneeni sinä kesänä terveyskuluissa.

2

Mieli lepäsi tyhjänä. Ajatukset hajaantuivat ennen aikojaan. Ei mitään.

Matto nojasi rullalla olohuoneen nurkassa. Ikkunalaudalla pelargoniat suodattivat auringonvaloa lehtiensä läpi. Verenpunaiset laikut lankesivat parkettilattialle, makasivat paikallaan kankaan vieressä.

Maria seisoj ovensuussa, pyyhki silmiä paidanhihaan. Kalpeat, uurteiset kasvot turposivat itkemisestä. Hän kääntyi kannoillaan. Kylpyhuoneen peilikaapista hän otti silmätippoja ja asetti päänsä takakenoon. Vaaleat hiukset valuivat ristiselkään. Jokainen tippa kirveli yhä vähemmän.

Palatessaan ovensuuhun hänen oli kiskottava sukkahousunsa tiukemmalle. Pieni paine reisissä tuntui oikealta. Tilanne näytti yhä nolaa. Mitään ei tullut. Kangas makasi olohuoneen parketilla, tyhjänä, vastenmielisenä. Illan ensimmäinen kangas lepäsi sohvan alla mytättynä. Se oli epäonnistuneiden kokeilujen jälkeen täytetty yhdellä värillä. Hän kiemurteli ajatuksissaan, etsien vihaa, kauhua, huumaa jota kertoa. Kankaan päälle ilmestyi Maria, joka polvillaan täytti valkoista väreillä ja muodoilla. Tämä vimmainen hahmo puukotti värejä kankaalle eikä nähnyt maailmaa ympärillä. Muistikuvaa ei kestänyt koskea, ei katsoa.

Puhelin soi makuuhuoneessa. Hän sulki silmänsä, antoi soittoäänien hiljentyä ajallaan. Viha täytti silmät kerta toisensa jälkeen, pulssin lailla, kunnes ääni vihdoon haihtui. Kissa nukkui keittiössä käsipyyhkeen päällä. Sen vierellä haisi koskematon säilykeliha. Kissa kiersi ruokaa kunnes nukahti.

Aloittamispäätöksestä oli kulunut kolme tuntia. Maria kiersi kangasta, välillä leväten, jälleen aloittaen. Hän kiersi kunnes kohtaaminen keskeytti liikkeen. Se oli voimakkaampi kuin aikoihin, sen voima sai hänet jälleen pelkäämään yksinäisyyttä. Normaalisti se ei haitannut, tällaisina hetkinä hän halusi palata kotiin, mikä koti sitten olikaan, ihmisten täyttämä, mukavien tai vastenmielisten, samantekevää.

Hän lähestyi uudestaan kangasta, samalla sukien vaaleita hiussuortuvia. Väripurnukat kiersivät valkoista kaistaletta leveyssuunnassa.

Olohuoneen ikkunasta avautui maisema, sen täytti vastapäisen talon ikkunarivistö. Maiseman leikkasi vyö, joka roikkui keskellä huonetta. Se oli solmittu kattokoukkuun. Yksi niistä herätteistä, joita hän sai kohtausten iskiessä. Vyö ei enää hermostuttanut häntä, sen olemassaoloon ehti tottua.

Maria puki villapaidan, sen päälle vihreän polyesteritakin. Hän tarttui avaimiin ja laittoi ne taskuun, jotta jokainen askel kilahtaisi. Katsottuaan kerran eteisen peiliin, pyyhittyään poskiaan, hän avasi oven. Naapurista musiikki tunkeutui käytävään. Hissi ohitti juuri pysäkin, jatkoi laskeutumistaan.

Kadun kuuma tuoksu sai hänet havahtumaan ympäristöön. Kaupunki sulkeutui hänen ympärilleen kuin kuuma vesi. Hän käveli eteenpäin, puistokatua pitkin rantaa kohti. Autojonot kulkivat molemmin puolin katua. Suurin osa laseista oli tummennettu, sisään ei nähnyt, kuumuus tunkeutui kahta vahvempana suljettuun tilaan. Mitä tekisikään tullakseen näkymättömäksi, hän ajatteli.

Ranta kuhisi ihmisistä. Värikkäitä shortseja kellui ja kiilui vettä vasten kuin eksoottisia lintuja. Maria kiersi juoksevat lapset, pysytteli sivummalla. Hän asteli hetken valkealla hiekalla, katsasti pyykkilautavatsat välinpitämättömänä. Seksuaalisuus oli lakannut kiinnostamasta häntä. Mieluiten hän pukeutui paksuun vilttiin ja istui levollisena ruumiinsa lämmössä. Hän oikaisi pienen pajukon läpi rantakallioille. Muutama opiskelija istui syrjässä huopa allaan. He eivät huomanneet villapaitaan kietoutunutta naista.

Maria istui tasaiselle kalliokummulle, riisui kenkensä. Hän katsoi edessään huojuvaa vettä, tuijotti väkisin aaltoihiin. Ei mitään. Ajatukset pysyttelivät kaaoksessa, hajanaisina roikkuvan vyön ja kankaan välillä. Ankkuroitumatta mihinkään, olematta mitään. Vyö oli esineenä kiinnostava. Kuolema kaupungin sisällä, kaupunki kuoleman sisällä, liian pateettista? Hän ei halunnut kuolla kaupungissa. Mieluiten maalla, yksin pimeässä huoneessa, kuten Manner tai Palsa. Kuolema ei ollut henkilökohtainen kysymys. Se oli esteettinen ratkaisu. Johto, josta vetäisemällä valo sammui eikä kaaos enää näkynyt.

Tuuli huuhtoi jalkateriä. Maria nykäisi varpaiden välistä suikaleen nöyhtää. Hän oli vuosia sitten päättänyt olla käyttämättä vyötä. Se oli hänelle liiankin selvää. Vyön olemassaolossa oli tarpeeksi.

Opiskelijapariskunta nauroi äänekkäästi hänen takanaan. Hän kääntyi, katseli kasvoja. Parikunta käänsi hämillään huomionsa muualle. Nuoret silmät katsoivat ensin yhtä asiaa, sitten toista, huolellisesti. Hän voisi maalata onnen. Onnellisuus väreissä. Se ei tulisi onnistumaan. Onnen takana oli oltava jotain, jotain elävää. Lopputulos olisi luultavasti pelkkä kopiovedos vailla juuria. Naurettava idea.

Hän istui aloillaan kunnes oli valmis lähtemään. Saaliksi ei jäänyt yhtäkään ajatusta. Vain loputon määrä kehiä ja säikeitä, jotka eivät kestäneet painoa.

Kävellessään puistokatua pitkin Maria näki poikkikadulla välkehtiviä valoja. Poliisiauto oli pysähtynyt hotellin eteen. Valot keräsivät kujalle uteliaita ohikulkijoita. Maria pysähtyi katsomaan ja punnitsemaan aikaansa. Hänestä tuntui olevan paikallaan noudattaa massojen lakeja, oikaisi tien yli paikalle.

Mies makasi kadulla. Hänen päällään oli musta kauluspaita, joka oli revitty rinnasta auki. Hoitajat polvistuivat viereen, venyttivät happimaskin kasvoille. Toisen käsi oli miehen rinnalla. Paikalle tuotiin tarvikelaukku. Hoitajan käsi nousi rinnalta nostamaan laukun kantta. Alta paljastui haava, joka sykki verta, töröttäen kuin suutelevat huulet. Veri valui kylkiluita pitkin asfaltille. Samat kädet asettelivat siteen haavan päälle. Toinen tunnusteli rannetta.

Ihmisjoukko oli hajaantumassa kun mies alkoi yllättäen kouristella. Hän repi kätensä vapaaksi,

saaden hoitajat perääntymään. Hän vapisi maassa, kouristeli, hapuili käsillään ilmaa. Silloin hän nousi istumaan, heränneenä. Mies katsoi väkijoukkoa, Mariaa, ammottavilla silmillään. Niissä paistoi hulluus ja lapsen kirkas tajunta. Veri juoksi yhä, pakkautui syliin, hän ei tuntunut huomaavan.

Mies nousi seisomaan, kumarsi ja lähti juoksemaan kujaa pitkin pois. Hänen selkensä näkyi hetken suurena pilkkuna, sitten hän katosi korttelin taakse. Ensiapuhoitajat seisoivat paikoillaan typertyneinä. Hetken he mittailivat toisiaan. Lopulta toinen lähti juoksemaan potilaan perään.

Maria sulki oven perässään. Villapaita kuumotti sisällään kesäauringon lämpöä. Hetken hän nojasi seinään, kokosi ajatuksiaan. Hän näki kirkkaana kuvana haavan, miehen, silmät. Punainen, sininen. Kissa asteli keittiöstä uneliaana, katsoi kysyvänä emäntää. Kuppi oli tyhjä.

- Eipä mennä ihan vielä, hän sanoi ääneen. Kissa asteli olohuoneeseen. Maria käveli perässä, heitti takkinsa sohvalle. Hän laskeutui kankaan päälle hajareisin ja alkoi sekoittaa värejä.

Keskiyöllä ensimmäinen silmä oli valmis. Se katsoi lattialta valkoiseen kattoon. Kauneimmat silmät.

Katutaso

Minä kävelin kodin läpi huoneesta huoneeseen ja nauroin. Se oli kuuma kesä. Ketään ei ollut kotona.

Tänään minun hiukset kammattiin. Tytti laittoi ne palmikoille. Tytillä on pyöreä, punainen nenänpää. Se on kuin omena, se hohtaa auringossa kun hän hymyilee. Minä haluan samanlaisen nenän kuin Tytillä. Äiti sanoi että tämä nenä ei ole vielä valmis. Se kasvaa joka päivä. Tytti on minua kaksi vuotta vanhempi. Tytti alkaa olla valmis pikkuneiti. Minä en ole vielä ollenkaan valmis.

Päivällä äiti katosi. Kysyin Tytiltä missä äiti on. Hän kertoi että äiti on kaupassa. Äiti meni kauppaan. Äiti tuli kaupasta. Äiti on kaunis, hänellä on pitkä mekko ja kultaiset hiukset. Äidillä on joskus paha olla, hän itkee ja jättää minut Tytin kanssa kahdestaan. Äiti on silti kaunis, hän hymyilee ja silloin hänen suunsa on kuunsirppi. Äiti on elossa, olemassa. Minä olen tänään olemassa. Huomenna minä en ehkä ole enää niin paljon olemassa.

Tytti avaa aina välillä suunsa ja sanoo aa, bee, cee, kolme ääntä nousee hänen suustaan kuin kolme eriväristä perhosta. Minä sain Tytin nukkeja lainaan kun annoin hänelle piirustuksiani. Hän laittoi niitä liimalla seinälle sänkynsä viereen. Tytillä on enemmän leluja kuin minulla. Aika usein lelut on tylsiä. En keksi mitään leikkiä niille. Ne on vaan levällään lattialla, kuolleina. Lattiat on täällä valkoisia, seinät kanssa. Niille on hyvä laittaa kuvia.

Isä lukee minulle joskus. Isällä on harmaa puku ja naru kaulan ympärillä. Silloin isä lähtee töihin. Minä kuuntelen tarinoita ja tulen välillä vihaiseksi. Miksi ne tarinoiden ihmiset tekee aina väärin? Eikö ne ymmärrä mitä tulee tapahtumaan kun ne jatkaa tarpeeksi pitkään samalla tavalla? Minä kysyn isältä ja isä sanoo etten ymmärrä maailmaa. Minusta minä ymmärrän mutta isä vain haluaa valehdella. Se haluaisi etten ymmärrä. Vanhemmat menee välillä tosi vaikean näköisiksi. Niiden kädet alkaa väristä eikä ne katso silmiin. Silloin niiden sylissä on paha olla.

Isä on pitkä ja välillä vähän pelottava. Sillä on mustat hiukset ja paksut kulmakarvat. Isä ei itke mutta pitää mykkäkoulua kun haluaa olla tosi vihainen. Se ei silloin halua huomata minua, katselee vain muualle. Sen pitkät jalat liikkuu niin kuin pylväät minun ylitse. Isällä on rahaa ja se ostelee minulle nukkeja.

Muutama päivä sitten äiti tuli kotiin ja alkoi tehdä ruokaa. Tuoksui hyvältä, pehmeältä. Se oli hernekeittoa. Se on vihreää mönjää kattilassa. Siinä on lihanpaloja. Tytti ja minä oltiin olohuoneessa matolla. Leikittiin nukeilla ja kuuntelin kun Tytti yritti lukea. Se kuulosti rumalta mutta en sanonut. Koirakin oli meillä käymässä vaikka usein se oli muualla hoidossa. Titta oli vähän allerginen. Koira makasi meidän takana ja nukkui hiljaa. Sitä ei oikein kiinnostanut leikkiä meidän kanssa. Isä sanoi kerran että koira oli vanha ja sen jalka oli heikko.

Ruoka oli valmis mutta isä ei tullut kotiin. Äiti kutsui meidät pöydän ääreen. Me istuttiin siinä, Tytti oli minun vieressä, ja tirsкуttiin. Sitten Tytti alkoi haukkua minua äidille ja minä suutuin ja tökkäisin sitä. Tytti tökkäisi takaisin ja me alettiin tökkiä niin paljon että se sattui. Äiti oli aluksi hiljaa mutta sitten se päästi suustaan sellaisen äänen mitä en ole ennen kuullut. Se oli kaikuva mutta kuollut, kuin äiti olisi oksentanut kiven. Tytti meni ihan hiljaiseksi, minä en uskaltanut katsoa äitiä. Kuulin että Tytti vähän vaikersi ja se oli puristanut silmät kiinni. Tytti oli jo niin iso ettei se halunnut itkeä kotona. Äiti oli kalpea ja katsoi minua. Sen kivi oli vielä pöydällä.

Me istuttiin pitkään siinä pöydän ääressä mutta isä ei tullut. Äiti kävi koko ajan vaan hermostuneemmaksi. Lopulta se käski meidät takaisin olohuoneeseen ja alkoi korjata astioita. Me kuultiin sen askeleet, ne vaan kuului koko ajan kovempina ja vihaisempina. Astiat kolisi tiskialtaassa. Titta yritti lukea mutta se kuunteli samalla eikä siitä sitten tullut mitään. Minä liimailin tarroja vihkoon. Ne repii sivut jos niitä irrottaa, pitää olla varovainen.

Keittiössä kolisi. Jokin meni rikki. Tytti alkoi itkeä, kyyneleet valui sen poskilla. Minä menin katsomaan äitiä. Äiti oli keittiön lattialla istualtaan. Sen jalat oli levällään ja hiukset niiden välissä. Pää oli valunut syliin. Se katsoi minua ja senkin kasvoilla oli kyyneleitä. Se näytti ihan hirviöltä. Naama oli punainen. Se huusi minun nimeä ja käski hakea köyttä.

Hae köyttä, Anni! Hae köyttä! Nyt minä tapan itseni. Nyt se tulee. Nyt minä vihdoin saatana tapan itseni!
Niin äiti huusi ja huusi.

Illalla isä tuli kotiin. Äiti oli nukkumassa. Sanoin isälle missä äiti on. He puhuivat makuuhuoneessa kun minä pesin hampaita. Tytti oli jo sängyssä.

Tänään me oltiin Tytin kanssa olohuoneessa. Koira oli meidän takana. Se yritti nukkua mutta ei pystynyt. Me pidettiin liikaa meteliä. Se katseli meitä ja käänsi päänsä kun me katsottiin takaisin. Tytti luki aa, bee, cee uudelleen ja uudelleen. Se katsoi jotain kirjaa. Tytti oli menossa esikouluun. Äiti opetti sille aat ja beet jotta se olisi valmis. Minä piirtelin papereihin punaisella ja sinisellä värikynällä. Otin sohvan alta sanomalehden ja piirtelin siihenkin.

Kun Tytti luki, minun silmissä vilisi. Minä näin äänet kuvina ja väreinä. Ne juoksivat minun silmien ohi ja muuttuivat erilaisiksi. A oli kuin kalteva talo, jonka selkää pitkin ukkeli kiipesi. C oli kuin saari, jonka rannalla hyppi sininen lintu. Otin kynät ja piirsin kuvia paperille. Sanoin Tytille että jatkaa äänien tekemistä ja hän teki lisää. Hän katsoi kirjasta ja sanoi dee. Minä piirsin sinisen ja punaisen kaaren ja laitoin ne päällekkäin. Minä piirsin ääniä. Se oli hassua. Näytin Tytille kuvaa. Hän sanoi että se on hieno. Tytti näytti kuvaa äidille. Äiti oli iloisempi tänään. Hän sanoi että onpa hieno. Äiti otti minut syliin ja taputti.

Piirsin lisää ääniä. Näytin niitä isälle ja äidille. Silloin rinta tuntui lämpimältä. Siellä oli hyvä olla.

Meidän kodissa on valkoiset seinät. Niille on hyvä laittaa kuvia. Kaikki vieraat katsoo niitä. Äiti ei enää itke kauhean paljon. Minä olen kohta iso.

Joskus oli ihan hiljaista, silloin kuului oven läpi kun hissi kolahti ja oli pitkään paikoillaan. Isä sanoi että huomina on aina vähän parempi päivä.

